

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (kolmas koda)

17. jaanuar 2012*

„Autoriõigus — Infoühiskond — Direktiiv 2001/29/EÜ — Artikli 5 lõiked 1 ja 5 — Kirjandus- ja kunstiteosed — Kirjandusteoste lühikeste väljavõtete reprodutseerimine — Ajaleheartiklid — Ajutine ja siirdamiseks vajalik reprodutseerimine — Tehniline protsess, mis koosneb artiklite skaneerimisest, sellele järgnevast teisendamisest tekstifailiks, reprodutseerimise elektroonilisest töötlemisest ja selle reprodutseerimise ühe osa salvestamisest — Ajutise reprodutseerimise toimingud, mis on niisuguse tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa — Nende toimingute eesmärk, mis seisneb teose või muu kaitstava objekti seaduspärasel kasutamisel — Nende toimingute iseseisev majanduslik tähtsus”

Kohtuasjas C-302/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Højestereti (Taani) 16. juuni 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 18. juunil 2010, menetluses

Infopaq International A/S

versus

Danske Dagblades Forening,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud J. Malenovský (ettekandja), E. Juhász, G. Arestis ja T. von Danwitz,

kohtujurist: V. Trstenjak,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

- Infopaq International A/S, esindaja: *advokat* A. Jensen,
- Danske Dagblades Forening, esindaja: *advokat* M. Dahl Pedersen,
- Hispaania valitsus, esindaja: N. Díaz Abad,
- Euroopa Komisjon, esindajad: J. Samnadda ja H. Støvlbæk,

* Kohtumenetluse keel: taani.

otsustades asja lahendada põhistatud määrusega vastavalt kodukorra artikli 104 lõike 3 esimesele lõigule,

on andnud järgmise

määruse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab seda, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas (EÜT L 167, lk 10; ELT eriväljaanne 17/01, lk 230) artikli 5 lõikeid 1 ja 5.
- 2 See taotlus on esitatud Infopaq International A/S-i (edaspidi „Infopaq”) ja Danske Dagblades Foreningi (edaspidi „DDF”) vahelises kohtuvaidluses seoses sellega, et lükati tagasi Infopaqi taotlus, et tunnistataks, et tal ei olnud kohustust saada autoriõiguste omajate nõusolekut ajaleheartiklite reprodutseerimise toiminguteks automaatse protsessi abil, mis seisneb ajaleheartiklite skaneerimises ja teisendamises digitaalseks failiks, millele järgneb selle faili elektrooniline töötlemine.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2001/29 põhjendustes 4, 9–11, 21, 22, 31 ja 33 on sätestatud:
 - „(4) Suurema õiguskindluse ja intellektuaalomandi kõrgetasemelise kaitse kaudu soodustab autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste ühtlustatud õigusraamistik olulisi investeeringuid loovusse ja uuenduslikkusse, sealhulgas võrkude infrastruktuuri [...].
 - [...]
 - (9) Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste ühtlustamise aluseks peab olema kõrgetasemeline kaitse, sest nimetatud õigused on olulised intellektuaalse loomingu seisukohalt. [...]
 - (10) Jätkamaks oma loome- ja kunstilist tegevust, peavad autorid ja esitajad saama oma töö kasutamise eest nõuetekohast tasu [...]
 - (11) Autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste kaitse tugev ja tõhus süsteem on peamisi abinõusid tagamaks, et Euroopa kultuuri loov tegevus ja tootmine saaksid vajalikke ressursse, ning kaitsmaks kunsti loojate ja esitajate sõltumatust ning väarikust.
 - [...]
 - (21) Käesoleva direktiiviga tuleks määratleda reprodutseerimisõigusega hõlmatud tegevuse ulatus seoses eri kasusaajatega. Seda tuleks teha kooskõlas ühenduse õigusaktidega. Õiguskindluse tagamiseks siseturul on tarvis nimetatud tegevuse üldist määratlust.
 - (22) Kultuuri levitamise kaitse eesmärki ei või saavutada õiguste rangest kaitsest loobumise või võlts- ja piraatoodete illegaalse levitamise leppimise kaudu.
 - [...]

(31) Tuleb tagada õiguste ja huvide tasakaal eri liiki õiguste valdajate [mõiste „valdaja” asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „omaja”] huvide vahel, samuti eri liiki õiguste [omajate] ning kaitstud objekti kasutajate vahel. [...]

[...]

(33) Reprodutseerimise ainuõiguse osas tuleks teha erand teatavate ajutise reprodutseerimise toimingute suhtes, mille puhul on tegemist tehnilise protsessi lahutamatuks ning oluliseks osaks oleva siirdamiseks vajaliku või juhusliku reproduktsiooniga ning mida tehakse üksnes selleks, et võimaldada kas tõhus vahendajapoolne edastamine kolmandate isikute vahelises võrgus või selleks, et valmistatavat teost või muud [kaitstavat] objekti õiguspäraselt kasutada. Kõnealustel reprodutseerimistoimingutel ei tohiks olla eraldi majanduslikku väärtust. Kui need tingimused on täidetud, peaks erand hõlmama toiminguid, mis võimaldavad sirvida või vahemällu salvestada, kaasa arvatud toimingud, mis võimaldavad edastussüsteemidel tõhusalt toimida, tingimusel et vahendaja ei muuda infot ega takista tööstuses laialdaselt tunnustatud ja kasutatava tehnoloogia õiguspärasest kasutamisest andmete saamiseks info kasutamise kohta. Kasutust tuleb käsitada õiguspärasena, kui selleks on loa andnud õiguste [omaja] või kui seadused seda ei piira.”

4 Direktiivi 2001/29 artikli 1 lõikes 1 on sätestatud:

„Käesolev direktiiv käsitleb autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste õiguskaitset siseturu piires, rõhutades eelkõige infoühiskonna aspekti.”

5 Selle direktiivi artikli 2 punkti a kohaselt:

„Liikmesriigid näevad ette, et ainuõigus lubada või keelata otsest või kaudset ajutist või alalist reprodutseerimist mis tahes viisil või vormis, osaliselt või täielikult, on:

a) autoritel nende teoste osas.”

6 Kõnealuse direktiivi artiklis 5 on sätestatud:

„1. Artiklis 2 osutatud ajutine reprodutseerimine, mis on vajalik siirdamiseks või toimub juhuslikult, mis on tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa ning mille [ainus] eesmärk on teha võimalikuks teose või muu [kaitstava] objekti:

a) edastamine vahendaja võrgu kaudu kolmandatele isikutele või

b) seaduspärane kasutamine

ning millel puudub iseseisev majanduslik tähtsus, ei kuulu artiklis 2 sätestatud reprodutseerimisõiguse alla.

[...]

3. Liikmesriigid võivad artiklites 2 ja 3 sätestatud õiguste puhul näha ette erandeid või piiranguid järgmistel juhtudel:

[...]

c) reprodutseerimine ajakirjanduses, ringhäälingu kaudu edastatud teoste või muude [kaitstavate] objektide üldsusele edastamine või kättesaadavaks tegemine ajakohaste majandus-, poliitika- või usuteemaliste trükitud artiklite kaudu, tingimusel et selline kasutusviis ei ole konkreetselt

reserveeritud ning et märgitakse ka allikas, sh autori nimi, või teoste või muude [kaitstavate] objektide kasutamine seoses ajakohastest sündmustest teatamisega ulatuses, mis on informatiivsel eesmärgil vajalik, ning tingimusel, et märgitakse ka allikas, sh autori nimi, kui see ei ole võimatu;

- d) tsiteerimine sellistel eesmärkidel nagu näiteks kriitika või ülevaade, kui tsitaadid on seotud teose või muu [kaitstava] objektiga, mis on juba seaduslikult üldsusele kättesaadavaks tehtud, tingimusel et märgitakse ka allikas, sh autori nimi, kui see ei ole võimatu, ja et tsitaatide kasutamine on kooskõlas mõistlike tavadega ning neid kasutatakse konkreetse eesmärgi jaoks vajalikus ulatuses;

[...]

5. Lõigete 1, 2, 3 ja 4 kohaseid erandeid ja piiranguid kohaldatakse üksnes teatavatel erijuhtudel, mis ei ole vastuolus teose või muu [kaitstava] objekti tavapärase kasutusega ning ei mõjuta põhjendamatu õiguste [omaja] õiguspäraseid huve.” [täpsustatud tõlge]

Siseriiklik õigus

- 7 Direktiivi 2001/29 artikkel 2 ja artikli 5 lõige 1 on Taani õigusesse üle võetud 14. juuni 1995. aasta seaduse nr 395 autoriõiguse kohta (lov n° 395 om ophavsret; *Lovtidende* 1995 A, lk 1796, muudetud ja kodifitseeritud eelkõige 17. detsembri 2002. aasta seadusega nr 1051 (lov n° 1051; *Lovtidende* 2002 A, lk 7881)) artikliga 2 ja artikli 11a lõikega 1.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 8 Infopaq tegeleb kirjutava meedia monitooringu ja analüüsiga, mis seisneb peamiselt Taani päevalehtedest ja muudest perioodikaväljaannetest valitud artiklitest kokkuvõtete koostamises. Artiklid valitakse klientidega kokku lepitud teatavate teemakriteeriumide alusel ning valik tehakse nn andmehõive protsessi teel. Kokkuvõtted saadetakse klientidele e-posti teel.
- 9 DDF on Taani päevalehtede väljaandjaid ühendav organisatsioon, kelle ülesanne on eelkõige abistada oma liikmeid kõigis autoriõiguse küsimustes.
- 10 DDF-ile teatati 2005. aastal, et Infopaq töötleb autoriõiguste omajate loata väljaannetest võetud artikleid ärilisel eesmärgil. Leides, et kõnealuse protsessi abil artiklite töötlemiseks on niisugune nõusolek vajalik, esitas DDF Infopaqile oma seisukoha.
- 11 Andmehõive protsess koosneb viiest allpool kirjeldatud etapist, mille tulemusena teostatakse DDF-i sõnul neli artiklite reprodutseerimise toimingut.
- 12 Esiteks registreerivad Infopaqi töötajad käsitsi kõik väljaanded elektroonilises andmebaasis.
- 13 Teiseks, pärast seda, kui väljaannetel on selg ära lõigatud, nii et kõik lehed on lahtised, väljaanded skaneeritakse. Enne väljaande panemist skannerisse valitakse andmebaasist osa, mida hakatakse skaneerima. See toiming võimaldab luua väljaande iga lehekülje kohta TIFF-faili (*Tagged Image File Format*, edaspidi „TIFF-fail”). Kui see toiming on lõpetatud, saadetakse TIFF-fail OCR-serverisse (*Optical Character Recognition* – optiline tekstituvastus).
- 14 Kolmandaks töötleb OCR-server TIFF-faili, teisendades pildi digitaalselt töödeldavateks andmeteks. Selle protsessi käigus teisendatakse pildina salvestatud tähemärk märgikoodiks, mis annab arvutile teada, mis tüüpi tähemärgiga on tegemist. Näiteks tähemärkide „TDC” pilt teisendatakse selle protsessi käigus andmeteks, mida arvuti saab töödelda kui tähemärke „TDC” ja muuta need

tekstiformaati, mida arvutisüsteem on võimeline ära tundma. Andmed salvestatakse mis tahes tekstitöötlusprogrammiga loetava tekstifailina (edaspidi „tekstifail”). OCR-protsess lõpeb TIFF-faili kustutamisega.

15 Neljandaks analüüsitakse tekstifaili, et leida eelnevalt kindlaks määratud märksõnad. Iga kord, kui märksõna leitakse, salvestatakse fail, milles on märgitud väljaande, selle osa ja selle lehekülje number, millelt märksõna leiti, ning samuti protsendimäärana vahemikus 0–100 väljendatud väärtus, mis näitab sõna asukohta tekstis, lihtsustades selliselt artikli lugemist. Selleks et märksõna leidmist artikli tervikuna lugemisel veelgi lihtsustada, salvestatakse ka märksõnale eelnevad ja järgnevad viis sõna (edaspidi „11-sõnaline väljavõte”). Protsess lõpeb tekstifaili kustutamisega.

16 Viiendaks, andmehõive protsess lõpeb tulemuste lehe koostamisega väljaande iga lehekülje kohta, millele vastav märksõna esineb. Tulemuste lehe näide on järgmine:

„4. november 2005 – Dagbladet Arbejderen, lk 3:

TDC: 73 % „tõenäoliselt ostetava telekommunikatsiooni kontserni TDC eelseisev müük”.

17 Infopaq vaidles vastu väitele, nagu oleks niisuguse tegevuse jaoks vajalik autoriõiguste omajate nõusolek, ja esitas Østre Landsretile DDF-i vastu hagi, milles palus, et viimast kohustataks tunnustama Infopaqi õigust kasutada eespool mainitud protsessi ilma esindusorganisatsiooni või tema liikmete nõusolekuta. Kuna Østre Landsret jättis selle hagi rahuldamata, esitas Infopaq apellatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on selge, et autoriõiguste omajate nõusolek ei ole nõutav selleks, et tegeleda meediamonitooringuga ja kokkuvõtete kirjutamisega, kui see tegevus seisneb selles, et inimene loeb füüsiliselt iga väljaannet, valib eelnevalt kindlaks määratud märksõnade alusel asjakohased artiklid ning koostab kokkuvõtete kirjutajatele käsitsi sellise tulemustelehe, millel on märgitud artiklis leitud märksõna ja selle artikli asukoht väljaandes. Samuti ei vaidle põhikohtuasja pooled selle üle, et kokkuvõtte kirjutamine iseenesest on õiguspärane ega nõua õiguste omaja nõusolekut.

19 Samuti ei vaielda selle üle, et kõnealune andmehõive protsess hõlmab kahte järgmist reprodutseerimistoimingut: trükitud artiklite skaneerimise käigus TIFF-failide loomist ja TIFF-failide teisendamist tekstifailideks. Vaidlust pole ka selle üle, et protsessi käigus reprodutseeritakse skaneeritud artiklite osasid lisaks seetõttu, et 11-sõnaline väljavõte salvestatakse arvutimälu ja need 11 sõna prinditakse failina paber kandjale.

20 Samas on põhikohtuasja pooled eri arvamusel küsimuses, kas need kaks eespool mainitud toimingut kujutavad endast direktiivi 2001/29 artiklis 2 viidatud reprodutseerimist. Pooled on eri meelt ka küsimuses, kas antud juhul on kõik põhikohtuasjas käsitletavat toimingut selle direktiivi artikli 5 lõikes 1 ette nähtud erandiga hõlmatud.

21 Neil asjaoludel otsustas Højesteret 21. detsembril 2007 menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule 13 eelotsuse küsimust, mis käsitlesid kõnealuse direktiivi artikli 2 punkti a ning artikli 5 lõigete 1 ja 5 tõlgendamist.

22 Euroopa Kohus vastas nendele küsimustele 16. juuli 2009. aasta otsusega kohtuasjas C-5/08: Infopaq International (EKL 2009, lk I-6569), milles ta sedastas ühelt poolt, et andmehõive protsessi käigus tehtud toiming – mis seisneb selles, et arvutimälu salvestatakse kaitstava teose 11-sõnaline väljavõte, mis ka prinditakse – võib olla hõlmatud mõistega „osaline reprodutseerimine” direktiivi 2001/29 artikli 2 tähenduses juhul, kui sel viisil kasutatud teose osad väljendavad autori enese intellektuaalset loomingut, mida eelotsusetaotluse esitanud kohus peab kontrollima. Teiselt poolt jõudis Euroopa Kohus seisukohale, et kuigi selle direktiivi artikli 5 lõike 1 alusel on võimalik reprodutseerimisõiguse

kohaldamisalast välja arvata ajutise reprodutseerimise toimingud, mis on vajalikud siirdamiseks või toimuvad juhuslikult, siis viimane põhikohtuasjas käsitletav andmehõive protsess, mille käigus Infopaq prindib 11-sõnalised väljavõtted, ei kujuta endast sellist siirdamiseks vajalikku või juhuslikku toimingut.

23 Pärast viidatud kohtuotsust leidis Højesteret, et võib olla, et ta peab veel otsustama, kas Infopaq rikub direktiivi 2001/29, viies läbi kõnealust protsessi ilma 11-sõnalist väljavõtet trükkimata ehk kui ta piirdub esimese kolme reprodutseerimistoimingu teostamisega. Seetõttu otsustas Højesteret esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas selleks, et ajutise reprodutseerimise toimingut võiks käsitleda „tehnilise protsessi lahutamatu ja olulise osana” direktiivi [2001/29] artikli 5 lõike 1 tähenduses, tuleb silmas pidada tehnilise protsessi staadiumi, milles ajutine reprodutseerimine toimus?
2. Kas ajutise reprodutseerimise toiming saab olla „tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa”, kui see seisneb tervete ajaleheartiklite manuaalses skaneerimises, misjuures artiklid kui trükitud andmed teisendatakse digitaalseteks andmeteks?
3. Kas direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikes 1 nimetatud mõiste „seaduspärane kasutamine” hõlmab kasutamist mis tahes vormis, mis ei nõua autoriõiguse omaja nõusolekut?
4. Kas direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikes 1 nimetatud mõiste „seaduspärane kasutamine” hõlmab olukorda, kus ettevõtja skaneerib terved väljaannete artiklid ja töötleb reproduktsiooni, eesmärgiga kasutada neid kokkuvõtete kirjutamiseks selle ettevõtja poolt, isegi kui autoriõiguste omaja ei ole sellisteks toiminguteks nõusolekut andnud, kui muud selles sättes sisalduvad tingimused on täidetud?

Kas see, kui andmehõive protsessi lõppemise järel asjaomased 11 sõna salvestatakse, on küsimusele vastamisel oluline?

5. Milliste kriteeriumide alusel tuleks hinnata seda, kas ajutise reprodutseerimise toimingutel on „iseseisev majanduslik tähtsus” direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 tähenduses, kui muud selles sättes sisalduvad tingimused on täidetud?
6. Kas arvesse tuleb võtta ajutisest reprodutseerimisest tingitud kasutaja tootlikkuse suurenemist, kui hinnatakse seda, kas toimingutel on „iseseisev majanduslik tähtsus” direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 tähenduses?
7. Kas olukorda, kus ettevõtja autoriõiguste omaja nõusolekuta skaneerib terved väljaannete artiklid ja töötleb reproduktsiooni, võib käsitleda teatava erijuhuna, „mis ei ole vastuolus” nende artiklite „tavapärase kasutusega” ning „ei mõjuta põhjendamatult õiguste [omaja] õiguspäraseid huve” direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 5 tähenduses, kui muud selles sättes sisalduvad tingimused on täidetud?

Kas see, et andmehõive protsessi lõppemise järel asjaomased 11 sõna salvestatakse, on küsimusele vastamisel oluline?”

Eelotsuse küsimuste analüüs

24 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 104 lõike 3 esimeses lõigus on sätestatud, et kui vastuse eelotsuse küsimusele võib selgelt tuletada Euroopa Kohtu praktikast, võib Euroopa Kohus igal ajal pärast kohtujuristi ärakuulamist asja lahendada põhistatud määrusega, milles viidatakse asjakohasele kohtupraktikale. Käesolevas kohtuasjas on tegemist sellise olukorraga.

Sissejuhatavad märkused

- 25 Direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 kohaselt jääb reprodutseerimistoiming direktiivi artiklis 2 ette nähtud reprodutseerimisõiguse kohaldamisalast välja vaid siis, kui see toiming vastab viiele tingimusele ehk:
- on ajutine;
 - on mõeldud siirdamiseks või toimub juhuslikult;
 - on tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa;
 - selle ainus eesmärk on teha võimalikuks teose või muu kaitstava objekti edastamine vahendaja võrgu kaudu kolmandatele isikutele või seaduspärane kasutamine ja
 - sellel puudub iseseisev majanduslik tähtsus.
- 26 Esiteks tuleb meelde tuletada, et need tingimused on kumuleeruvad, mis tähendab, et kui üks neist on täitmata, ei kuulu reprodutseerimistoiming direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 alusel selle direktiivi artiklis 2 ette nähtud reprodutseerimisõiguse kohaldamisalasse (eespool viidatud kohtuotsus Infopaq International, punkt 55).
- 27 Teiseks ilmneb Euroopa Kohtu praktikast, et eespool loetletud tingimusi tuleb tõlgendada rangelt, kuna direktiivi artikli 5 lõige 1 kujutab endast erandit direktiiviga kehtestatud üldnormist, milles on nõutud, et autoriõiguse omaja lubaks oma kaitstava teose igasugust reprodutseerimist (vt eespool viidatud kohtuotsus Infopaq International, punktid 56 ja 57, ning 4. oktoobri 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-403/08 ja C-429/08: Football Association Premier League jt, EKL 2011, lk I-9083, punkt 162).
- 28 Eelotsuse küsimusi, millega eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib sisuliselt teada saada, kas toimingud, mida tehakse niisuguse andmehõive protsessi käigus nagu põhikohtuasjas käsitletav, vastavad direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikes 1 sätestatuist kolmandale kuni viiendale tingimusele ning selle direktiivi artikli 5 lõikes 5 ette nähtud tingimustele, tuleb analüüsida eespool kirjeldatud kontekstis. Eelotsusetaotlus ei puuduta seevastu kõnealuse direktiivi artikli 5 lõikes 1 ette nähtud esimest ja teist tingimust, kuna Euroopa Kohus on eespool viidatud kohtuotsuse Infopaq International punktides 61–71 nende tingimuste suhtes juba seisukoha võtnud.

Esimene ja teine küsimus, mis käsitlevad tingimust, mille kohaselt peavad reprodutseerimistoimingud olema tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa

- 29 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma esimese ja teise küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletav vastavad tingimusele, mille kohaselt peavad need olema tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa. Sellega seoses küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus eelkõige, kas tuleb arvesse võtta tehnilise protsessi staadiumi, milles neid toiminguid tehakse, ning asjaolu, et kõnealune tehniline protsess eeldab inimese sekkumist.
- 30 Mõiste „tehnilise protsessi lahutamatu ja oluline osa” nõuab, et ajutise reprodutseerimise toimingud teostataks tervikuna tehnilise protsessi rakendamise raames, ning seega, et neid ei tehtaks täielikult ega osaliselt väljaspool seda protsessi. Nimetatud mõiste eeldab samuti, et ajutise reprodutseerimise

toimingu teostamine oleks vajalik selles mõttes, et tehniline protsess ei saaks ilma selle toiminguta korrektselt ja tõhusalt toimida (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Infopaq International, punkt 61).

- 31 Kui lisaks sellele arvestada, et direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikes 1 ei ole täpsustatud, millises tehnilise protsessi staadiumis peavad ajutise reprodutseerimise toimingud aset leidma, ei saa välistada, et niisuguse toiminguga seda protsessi alustatakse või see lõpetatakse.
- 32 Samuti ei viita miski kõnealuses sättes sellele, et on välistatud inimese sekkumine tehnilisse protsessi ega iseäranis sellele, et on välistatud protsessi käsitsi käivitamine eesmärgiga teostada esimene ajutine reprodutseerimine.
- 33 Käesoleval juhul tuleb meenutada, et kõnesolev tehniline protsess seisneb ajaleheartiklites automaatse elektroonilise otsingu teostamises ning eelnevalt kindlaks määratud märksõnade leidmises ja väljavõtmises eesmärgiga muuta artiklite kokkuvõtete kirjutamine tõhusamaks.
- 34 Sel puhul tehakse kolm järjestikust reprodutseerimistoimingut. Need seisnevad TIFF-failide ja seejärel tekstifailide loomises ning lõpuks 11-sõnalist väljavõtet sisaldava faili loomises.
- 35 Kõigepealt on kindel, et ühtegi neist toimingutest ei tehta väljaspool asjaomast tehnilist protsessi.
- 36 Edasi tuleb tõdeda, et käesoleva kohtumääruse punktides 30–32 esitatud kaalutlusi silmas pidades ei ole tähtis asjaolu, et see tehniline protsess käivitatakse käsitsi ajaleheartiklite skannerisse sisestamisega, mille eesmärk on teostada esimene ajutise reprodutseerimise toiming ehk luua TIFF-fail, ja et see protsess lõpetatakse ajutise reprodutseerimise toiminguga ehk 11-sõnalist väljavõtet sisaldava faili loomisega.
- 37 Lõpuks tuleb märkida, et kõnealune tehniline protsess ei saaks korrektselt ja tõhusalt toimida ilma kõnealuste reprodutseerimistoiminguteta. Protsessi mõte on nimelt leida ajaleheartiklites üles ette kindlaks määratud märksõnad ning salvestada need elektroonilisele kandjale. Sellise elektroonilise otsingu jaoks on vaja teisendada paberkandjal olevad artiklid elektroonilisteks andmeteks, arvestades, et teisendamine on vajalik selleks, et tuvastada need andmed ning leida märksõnad ja need salvestada.
- 38 Vastupidi DDF-i väidetele ei sea seda järeldust kahtluse alla asjaolu, et ajaleheartiklite kokkuvõtteid on võimalik koostada ilma reprodutseerimiseta. Sellega seoses piisab, kui märkida, et niisugune kokkuvõte tehakse väljaspool kõnealust protsessi ja pärast seda, ning järelikult ei ole see asjakohane selle hindamisel, kas niisugune protsess saab ilma asjaomaste reprodutseerimistoiminguteta korrektselt ja tõhusalt toimida.
- 39 Eeltoodud arvesse võttes tuleb esimesele ja teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavad vastavad tehnilise protsessi lahutamatuks ja oluliseks osaks olemise tingimusele, sõltumata asjaolust, et nende toimingutega see protsess alustatakse ja lõpetatakse ning et need eeldavad inimese sekkumist.

Kolmas ja neljas küsimus, mis puudutavad tingimust, mille kohaselt peab reprodutseerimistoimingute ainus eesmärk olema teha võimalikuks kas teose või muu kaitstava objekti edastamine vahendaja võrgu kaudu kolmandatele isikutele või selle seaduspärane kasutamine

- 40 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma kolmanda ja neljanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu

põhikohtuasjas käsitletavat vastavad tingimusele, mille kohaselt peab reprodutseerimistoimingute ainus eesmärk olema teha võimalikuks kas teose või muu kaitstava objekti edastamine vahendaja võrgu kaudu kolmandatele isikutele või selle seaduspärane kasutamine.

- 41 Kõigepealt tuleb rõhutada, et asjaomaste reprodutseerimistoimingute eesmärk ei ole võimaldada kaitstava objekti edastamist vahendaja võrgu kaudu kolmandatele isikutele. Neil asjaoludel tuleb kontrollida, kas nende toimingute ainus eesmärk on võimaldada teose või muu kaitstava objekti seaduspärast kasutamist.
- 42 Sellega seoses ilmneb direktiivi 2001/29 põhjendusest 33, et kasutamist käsitatakse õiguspärasena, kui selleks on loa andnud asjaomase õiguse omaja või kui kohaldatavad õigusnormid seda ei piira (eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 168).
- 43 Esiteks tuleb märkida, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu viidatud olukorras põhikohtuasjas, kus on loobunud andmehõive tehnilise protsessi viimasest toimingust ehk 11-sõnalise väljavõtte printimisest, on asjaomase tehnilise protsessi ning seega ühtlasi TIFF-faili, tekstifaili ja 11-sõnalist väljavõtet sisaldava faili loomise eesmärk võimaldada tõhusamalt koostada kokkuvõtteid ajaleheartiklitest ja järelikult neid kasutada. Teiseks ei viita miski Euroopa Kohtule esitatud toimikus sellele, et kõnealuse tehnilise protsessi tulemusel saadud 11-sõnaline väljavõte on mõeldud muuks otstarbeks.
- 44 Mis puutub sellesse, kas kõnealune kasutamine on seaduspärane, siis on kindel, et käesoleval juhul ei ole nende ajaleheartiklite autoriõiguste omajad artiklite kokkuvõtete tegemiseks luba andnud. Sellegipoolest tuleb märkida, et niisugune tegevus ei ole liidu õigusnormidega reguleeritud. Peale selle tuleneb Infopaqi ja DDF-i kattuvatest kinnitustest, et kokkuvõtte koostamine ei ole tegevus, mis oleks Taani õiguse alusel piiratud.
- 45 Neil tingimustel ei saa kõnealust kasutamist käsitada ebaseaduslikuna.
- 46 Eeltoodud arvesse võttes tuleb kolmandale ja neljandale küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad tingimusele, mille kohaselt peab reprodutseerimistoimingute ainus eesmärk olema teha võimalikuks teose või muu kaitstava objekti seaduspärane kasutamine.

Viies ja kuues küsimus, mis puudutavad tingimust, mille kohaselt ei või reprodutseerimistoimingutel olla iseseisvat majanduslikku tähtsust

- 47 Arvestades põhikohtuasja konteksti tervikuna ning eelmiste küsimuste sisu, tuleb viiendat ja kuuendat küsimust mõista nii, et nendega soovitakse teada saada, kas niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad direktiivi 2001/29 artikli 5 lõikes 1 ette nähtud tingimusele, mille kohaselt ei või nendel toimingutel olla iseseisvat majanduslikku tähtsust.
- 48 Selle kohta tuleb meenutada, et ajutise reprodutseerimise toimingud viidatud artikli 5 lõike 1 tähenduses on mõeldud selleks, et võimaldada juurdepääsu kaitstavatele teostele ja nende kasutamist. Kuna neil teostel endil on majanduslik väärtus, on nendele juurdepääsul ja nende kasutamisel seega tingimata majanduslik tähtsus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 174).
- 49 Pealegi, nagu nähtub direktiivi 2001/29 põhjendusest 33, on ajutise reprodutseerimise toimingud sirvimist ja vahemällu salvestamist võimaldavate toimingutega sarnaselt mõeldud lihtsustamaks või tõhustamaks teose kasutamist. Niisiis võimaldab nende toimingute olemus suurendada sellise kasutamise käigus tootlikkust ning järelikult suurendada kasumit või vähendada tootmiskulusid.

- 50 Sellegipoollest ei või nendel toimingutel olla iseseisvat majanduslikku tähtsust selles mõttes, et nende teostamisest saadav majanduslik kasu ei või olla eraldiseisev ega eraldatav asjaomase teose seaduspärasest kasutamisest saadavast majanduslikust kasust, ja sellest ei või tuleneda täiendavat majanduslikku kasu, mis oleks suurem kui kaitstava teose kasutamisest saadav kasu (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 175).
- 51 Tootlikkuse suurenemisel, mis tuleneb niisuguste ajutise reprodutseerimise toimingute teostamisest nagu põhikohtuasjas käsitletavat, ei ole sellist iseseisvat majanduslikku tähtsust, kuna nende rakendamise saadav majanduslik kasu materialiseerub alles reprodutseeritud objekti kasutamisel, nii et see ei ole objekti kasutamisest saadavast kasust eraldiseisev ega eraldatav.
- 52 Seevastu on ajutise reprodutseerimise toimingust saadav kasu eraldiseisev ja eraldatav, kui toimingut teostav isik võib saada tulu ajutiste reproduktioonide endi majanduslikust kasutamisest.
- 53 Sama kehtib juhul, kui ajutise reprodutseerimise toimingute tagajärjel reprodutseeritud objekt võrreldes sellega, mis see oli asjaomase tehnilise protsessi algatamise ajal, muutub, sest siis ei ole nende toimingute eesmärk enam lihtsustada mitte selle, vaid teise objekti kasutamist.
- 54 Järelikult tuleb viiendale ja kuuendale küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad iseseisva majandusliku tähtsuse puudumise tingimusele niivõrd, kui ühelt poolt nende toimingute teostamine ei võimalda saada täiendavat kasu, mis oleks suurem kui kaitstava teose seaduspärasest kasutamisest saadav kasu, ja teiselt poolt see teos ei muutu nende ajutise reprodutseerimise toimingute tagajärjel.

Seitsmes küsimus, mis puudutab tingimust, mille kohaselt ei või reprodutseerimistoimingud olla vastuolus teose tavapärase kasutusega ega mõjutada põhjendamatu õiguste omaja õiguspäraseid huve

- 55 Seitsmenda küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada saada, kas direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 5 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad tingimusele, mille kohaselt ei või reprodutseerimistoimingud olla vastuolus teose tavapärase kasutusega ega mõjutada põhjendamatu õiguste omaja õiguspäraseid huve.
- 56 Sellega seoses piisab, kui tõdeda, et kui need reprodutseerimistoimingud vastavad kõigile direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 tingimustele, nagu neid on tõlgendatud Euroopa Kohtu praktikas, tuleb asuda seisukohale, et need ei ole vastuolus teose tavapärase kasutusega ega mõjuta põhjendamatu õiguste omaja õiguspäraseid huve (vt eespool viidatud kohtuotsus Football Association Premier League jt, punkt 181).
- 57 Järelikult tuleb seitsmendale küsimusele vastata, et direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 5 tuleb tõlgendada selliselt, et kui niisugused andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad kõigile direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 tingimustele, tuleb järeldada, et need vastavad tingimusele, mille kohaselt ei või reprodutseerimistoimingud olla vastuolus teose tavapärase kasutusega ega mõjutada põhjendamatu õiguste omaja õiguspäraseid huve.

Kohtukulud

- 58 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta direktiivi 2001/29/EÜ autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide ühtlustamise kohta infoühiskonnas artikli 5 lõiget 1 tuleb tõlgendada selliselt, et niisugused nn andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat
 - vastavad tehnilise protsessi lahutamatuks ja oluliseks osaks olemise tingimusele, sõltumata asjaolust, et nende toimingutega see protsess alustatakse ja lõpetatakse ning et need eeldavad inimese sekkumist;
 - vastavad tingimusele, mille kohaselt peab reprodutseerimistoimingute ainus eesmärk olema teha võimalikuks teose või muu kaitstava objekti seaduspärane kasutamine;
 - vastavad iseseisva majandusliku tähtsuse puudumise tingimusele niivõrd, kui ühelt poolt nende toimingute teostamine ei võimalda saada täiendavat kasu, mis oleks suurem kui kaitstava teose seaduspärasest kasutamisest saadav kasu, ja teiselt poolt see teos ei muutu nende ajutise reprodutseerimise toimingute tagajärjel.
2. Direktiivi 2001/29 artikli 5 lõiget 5 tuleb tõlgendada selliselt, et kui niisugused nn andmehõive protsessi käigus tehtavad ajutise reprodutseerimise toimingud nagu põhikohtuasjas käsitletavat vastavad kõigile direktiivi 2001/29 artikli 5 lõike 1 tingimustele, tuleb järeldada, et need vastavad tingimusele, mille kohaselt ei või reprodutseerimistoimingud olla vastuolus teose tavapärase kasutusega ega mõjutada põhjendamatult õiguste omaja õiguspäraseid huve.

Allkirjad